

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

framställning till Ålands landsting med för-

N.o 7/1950.

slag till landskapslag angående landskapsun-

derstöd åt barnhem i landskapet Åland.

Genom lagen om statsunderstöd åt barnhem av den 30 december

1949 (852/49) har möjlighet beretts kommunala och privata barnhem,

vilkas upprätthållande ur det allmänna barnskyddsarbetets synpunkt

anses nödvändigt, och vilket av socialministeriet godkänts som

barnskyddsinrättning, erhålla statsunderstöd. De barnhem, vilka

erhålla understöd äro upptagningshem, småbarnshem, vanliga barnhem,

där fortlöpande vård meddelas, mödra- och barnhem samt specialbarn-

hem för andesvaga barn och andra, som äro i behov av särskild vård.

I understöd för sina årliga utgifter per barn och dygn gives ett

belopp, som för vanliga barnhem kan utgöra högst en tredjedel och

för annat barnhem högst hälften av de under året före understödets

beviljande utgående genomsnittliga kostnaderna per vård dag vid de

barnhem, som erhålla understöd. Därutöver kan mödra- och barnhem

för barnaföderskas vidkommande i understöd per vård dygn erhålla för

högst en månads tid ett belopp, som erlägges för barnen uti i det

föregående nämnda barnhemmen. Understöd erlägges till barnhem för

vård av småbarn högst intill det barnet fyllt två år och för vård äldre barn i annat än vanligt barnhem under högst ett års tid, såvida icke distriktinspektören för samhällsvården konstaterat, att barnet ännu därefter är i behov av barnhemsvård. Av distriktsinspektören för samhällsvården fattat sådant beslut får överklagas inom trettio dagar från dagen för beslutets fattande. För barnhems grundläggningsskostnader kan understöd beviljas för vanligt barnhem med högst två femtedelar samt för annat barnhem med högst hälften av de enligt en av socialministeriet fastställd plan beräknade skäligen grundläggningsskostnaderna, varförutom åt kommun eller organisation i svag ekonomisk ställning extra understöd kan beviljas. Närmare bestämmelser angående lagens tillämpning samt om villkoren för erhållande av understöd skall utfärdas genom förordning. Lagen skall träda i kraft den 1 april 1950.

Rikslagen är, sedd ur det självstyrda landskapet Ålands synvinkel, en s.k. blandad lag. Den vård, som lämnas i de inrättningar lagen nämner, är såväl egentlig socialvård, som beträffande såväl lagstiftning som förvaltning hör riket till, som fattigvård, som är en landskapets angelägenhet. I 1 § av landskapslagen den 15 maj 1938 om fattigvården i landskapet Åland stadgas, att "medellös min-

derårig, som saknar annans omvårdnad - - - - - vare kommun pliktig att därtill genom fattigvård förhjälpa på sätt i denna landskapslag stadgas", och i 30 § säges: "För så vitt barn, som åtnjuter fattigvårdsnämnds omvårdnad, icke kunnat utackorderas i lämpliga enskilda hem, bör kommun upprätthålla barnhem." 38 § åter av samma lag stadgas: "Blinda, dövstumma, vanföra, epileptiska, andesvaga och andra med dessa jämförbara personer, vilka åtnjuta fattigvård, bör beredas tillfälle att erhålla undervisning och vård uti för dem lämpade anstalter." I sistnämnda fall avses utan tvivel, då det gäller barn, specialbarnhem för andesvaga barn och andra, som äro i behov av särskild vård. Det kan således icke råda något tvivel om, att icke landskapet vore behörigt att lagstifta angående understöd åt barnhem. Landskapsnämnden har även uppgjort förslag till landskapslag i ämnet. Förslaget bygger helt på rikslagen, men är anpassat efter landskapets särställning. Då verkställighetsförordningen i riket ännu ej utkommit, och landskapsnämnden anser att lagstiftning nu borde ske för att landskapet icke alltför mycket skall "bliva på efterkälken", har uti förslaget 6 § stadgats, att landskapsnämnden åligger att giva närmare anvisningar angående tillämpningen av landskapslagen och villkoren

123
151
för understödets-erhållande. Landskapsnämnden skall självfallet

låta sig, med hänsyn till utgiftskompenseringen, angeläget vara

att i sina anvisningar iakttaga den tillkommande riksförordningens

bestämmelser. Närmare motivering torde icke vara av nöden. Upp-

lysningsvis vill landskapsnämnden dock meddela, att distriktsinspek-

tören för samhällsvården även fungerar som landskapets inspektör

för fattigvården på grund av särskilt åtagande.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast
förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående landskapsunderstöd åt barnhem i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Kommunalt och privat barnhem, vars upprätthållande ur det all-

männa barnskyddsarbetets synpunkt anses nödvändigt och vilket av

landskapsnämnden efter inhämtat utlåtande av distriktsinspektören

för samhällsvården godkänts som barnhem, erhåller landskapsunder-

stöd enligt vad i denna landskapslag stadgas.

2 §.

Barnhem, vilka erhålla landskapsunderstöd, äro:

1) upptagningshem;

2) småbarnshem;

3) barnhem, där fortlöpande vård meddelas, eller vanliga
barnhem;

4) mödra- och barnhem; samt

5) specialbarnhem för andesvaga barn och andra, som äro i be-
hov av särskild vård.

3 §.

Barnhem erhåller i landskapsunderstöd för sina årliga utgifter
per barn och dygn ett i riket fastställt belopp, som för i 2 § 3
mom. avsett vanligt barnhem kan utgöra högst en tredjedel och för
annat barnhem högst hälften av de under året före understödets be-
viljande utgående genomsnittliga kostnaderna per vård dag vid de
barnhem, som i riket erhålla understöd.

Utöver vad i 1 mom. stadgats erhåller mödra- och barnhem för
barnaföderskas vidkommande i understöd per vård dygn samma belopp,
som jämlikt 1 mom. åt nämnda hem erlägges för barnen, dock högst
för en månads tid.

4 §.

Landskapsunderstöd erlägges till barnhem för vård av småbarn

högst intill det barnet fyllt två år och för vård av äldre barn i annat än vanligt barnhem under högst ett års tid, såvida icke distriktsinspektören för samhällsvården konstaterat, att barnet ännu därefter är i behov av barnhemsvård.

5 §.

För barnhems grundläggningskostnader kan inom ramen av landskaps inkomst- och utgiftsstat understöd beviljas för vanligt barnhem med högst två femtedelar samt för annat barnhem med högst hälften av de enligt en i riket fastställd plan beräknade skäliga grundläggningskostnaderna, varförutom åt kommun eller organisation i svag ekonomisk ställning extra understöd kan beviljas.

6 §.

Närmare anvisningar angående tillämpningen av denna landskapslag samt angående villkoren för erhållande av landskapsunderstöd gives av landskapsnämnden.

7 §.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 april 1950.

Mariehamn den 8 februari 1950.

På landskapsnämndens vägnar.

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.